

Bilaga till särskilt utlåtande

Askersunds kommuns översiktsplan 2040

D.nr 21KS162



Innehåll

Privatpersoner, organisationer och företag	4
1. E.ON	4
2. Sverigedemokraterna	4
3. Privatperson	5
4. Privatperson	6
5. Mariedammsföreningen	6
6. Socialdemokraterna.....	7
7. Privatpersoner	8
8. Mariedamms vägförening	9
9. Privatperson	10
10. Naturskyddsföreningen i Askersunds kommun	10
11. Privatperson.....	11
12. Liberalerna i Motala kommun.....	12
Myndigheter och kommuner	13
1. Nerikes brandkår	13
2. Luftfartsverket.....	13
3. Statens fastighetsverk.....	13
4. Svenska Kraftnät.....	16
5. Laxå kommun	17
6. Trafikverket.....	17
7. Motala kommun	18
8. Region Örebro län.....	18
9. Hallsbergs kommun	19
10. Skogsstyrelsen.....	20
11. Energimyndigheten	21
12. Länsstyrelsen Västra Götaland.....	21
13. Statens geotekniska institut	23
14. Sjöfartsverket	23
Förvaltningar och nämnder	25
1. Samhällsbyggnad Sydnärke	25
2. Kultur- och tekniknämnden.....	26
3. Barn- och utbildningsnämnden	27
4. Socialnämnden	28
Länsstyrelsens granskningsyttrande	29
1. Formellt yttrande.....	29
2. Rådgivande synpunkter.....	37

Bilagans syfte

För att öka läsbarheten i det särskilda utlåtandet återfinns inkomna granskningsyttranden i sin helhet istället i detta dokument. Denna uppdelning är gjord för att minska mängden text i huvuddokumentet men utan att minska transparensen i processen. För att man som inlämnande av ett granskningsyttrande ska känna sig trygg i att yttrandena har lästs i sin helhet så presenteras de i sin helhet, och till stor del oredigerade, i detta dokument.

Denna bilaga innehåller inga ställningstaganden, kommentarer eller för processen kring översiktsplanen relevanta inslag. Bilagans syfte är enbart att på ett transparent sätt redovisa vilka åsikter, viljor och önskemål som inkom under granskningsperioden.

Granskningsyttrandena från privatpersoner, organisationer och företag är i bilagan anonymiserade såvida informationen om den inlämnande inte krävs för att inlämnad synpunkt ska gå att tolka.

Granskningsyttrandena i bilagan presenteras i samma ordning som de hanteras i det särskilda utlåtandet.

Privatpersoner, organisationer och företag

1. E.ON

E.ON Energidistribution AB (E.ON) har tagit del av inkomna handlingar i ovan rubricerat ärende och har inga ytterligare synpunkter.

2. Sverigedemokraterna

Bilder

Det senaste decenniet har svenskarna blivit propagerade med bilder och utspel i medier om att andra kulturer ska bejakas och framhävas före den svenska. Detta har bidragit till en tystnadskultur för vårt folk, något som är oerhört skadligt för ett demokratiskt samhälle. Trots att andra kulturer har fått all möjlighet att utvecklas och bemötas med respekt i Sverige under decennier har de inte visat samma respekt tillbaka för den svenska kulturen eller befolkningen. Mångkultur har lett till negativa konsekvenser för den svenska befolkningen i form av extremt höga ekonomiska kostnader samt hänsynslöst våld som sått splittringar i vårt tidigare trygga samhälle.

Askersunds kommun har till skillnad från de flesta andra kommuner lyckats klara sig undan denna katastrofala utveckling. Detta är en av de viktigaste faktorerna som vi ska bygga vidare vår kommun på - att framhäva svensk kultur nu när vi som kommun satsar på att bli en av de 25 % bästa kommunerna i landet. Översiktsplanen är en av delarna som visar kommunens ansikte utåt. Det är av vikt att den speglar vår kommun. Vi ska vara stolta över att i vår kommun är det svensk kultur som är majoritet i alla våra yrkeskategorier. Därav ska inte någon annan kultur framhävas i varken text eller bild i vår översiktsplan.

Just nu sker en förändring i vårt samhälle. Förödande resultat av woke och mångkultur har visat sig. För att bli en av de 25 % bästa kommunerna i landet kommer det att krävas medvetenhet för det som genererar sammanhållning, progression och utveckling. Att då marknadsföra kommunen med en kvinnoförtryckande kultur visar bara på att kompetensen är oerhörd låg bland politiker och tjänstemän i vår kommun och trovärdigheten för att kommunen ska nå sina nya uppsatta mål sinar. Att dessutom använda små barn som rekvisita samtidigt som den kvinnoförtryckande kulturen framhävs som det centrala i en miljö där det bör vara de små barnens utveckling som är i fokus, visar på kommunens katastrofala okunskap om utvecklingen i vårt land och omvärld.

Översiktsplanen ska gälla i femton år framöver och det är av vikt att den speglar verkligheten av vår kommun. Dessutom är en översiktsplan till för hur kommunens mark och vatten ska användas de närmaste femton åren. Med det som grund ter det som ännu mer märkligt hur kommunen väljer kopplingen mellan kommunens översiktsplan och de bilder som är framtagna till denna. Det är av vikt att ha kunskap om hur bilder och innehåll ska samspela med varandra i olika dokument.

Rubrik – Klimatförändringar

S 23 under rubriken ”Klimatförändringar”: Ta bort sista meningen på första stycket och hela andra stycket. Det är 4 % av världens befolkning som tror på denna teori. Dessutom är Sverige ett av de länder som har lägst utsläpp. Vi är i framkanten på att rena olika ämnen innan de släpps ut i naturen.

Sverigedemokraterna yrkar på:

- **att** ta bort bilden på framsidan av översiktsplanen som framhäver en kvinnoförtryckande kultur och ersätta den med bilder som samspelar med innehållet.
- **att** alla bilderna i kommunens översiktsplan ska spegla dokumentets innehåll, användningen av kommunens mark och vatten.
- **att** ta bort sista meningen på första stycket och hela andra stycket på s 23 under rubriken ”Klimatförändringar”.

3. Privatperson

Varje vecka hör och läser vi om att klimatförändringarna skenar och att tipping point närmar sig alltmer. Även om vår kommun inte kan anses ha stora risker med jordskred, så kan stora regnmängder ändå ställa till skador som skulle kunna undvikas med planering. År 2000 var ett regnigt år med höga flöden utan att det var s.k. skyfall. Regn under lång tid kan också ställa till med stora problem på vattenkvalitet för dricksvatten. 2018 var istället ett torrt år med vattenbrist på många ställen, privata brunnar torkade ut.

Till den nya lagstiftningen om Vattentjänstplan ges tips för hur man kan tänka av Svenskt Vatten. Ras- och översvänningsrisker ska ingå i den aktuella Vattentjänstplanen.

Den nya lagstiftningen föreskriver också att Vattentjänstplanen ska aktualiseras varje mandatperiod

Jag tolkar Askersunds Översiktsplan så, att kommunens Vattentjänstplan ingår i denna. En vattentjänstplan bör även innefatta undersökningar/kontroller/åtgärder för att säkerställa, att förorenat vattenläckage från deponier och industriområden inte läcker ut mot vattendrag och därmed kan sprida giftiga kemikalier långväga i miljön. Ett skyfalls-liknande regn kan skada dricksvattenkällor/reservoarer, både för enskilda brunnar eller till vattenverk där många hushåll blir berörda. Dessa kemikalier ska innefatta även olika varianter av PFAS, som kommer att finnas kvar i miljön i kanske hundratals år.

Om vattentjänstplanen ska fortsätta ingå i ÖP:n blir det ohanterligt att hela ÖP:n ska omprövas varje mandatperiod. Klimatet förändras i snabb takt och skapar därmed nya risker för medborgarna.

Jag föreslår därför att

Vattentjänstplanen för vår kommun ska anses vara en Bilaga till Översiktsplanen att Bilagan aktualiseras varje mandatperiod.

4. Privatperson

Hej, angående kommunikation Rönneshytta R50 Skyllbergsvallen så bör en gång och cykelväg byggas snarast innan en olycka händer.

Detta då trafiken har ökat jätte mycket då flera stora utflyktsmål lockar folk från flera håll runt om i länet, och märks nu ännu mera när Rönne kapell har fått nya ägare och har öppet året om. Besökare promenerar mellan dom 3 besöksmålen, Rönne trädgård, Rönne kapell och varuhuset Rönneshytta.

Men sen även för att säkra upp för barn, ungdomar och vuxna som tar sig ut till bussen genom att gå eller cykla för att ta sig till skola, jobb eller fotbollen i Skyllberg. I samband med detta så kan man även se över hastigheten som idag är 70 km som kan börja med 50km strax innan Rönne trädgård då det är en farlig utfart från parkeringen men sen fortsätta hela vägen genom Rönneshytta då det är krokigt och många utfarter.

Önskemål om utökade bostadsmöjligheter genom tomter men även hyresrätter då många vill bo i Rönneshytta, ges möjligheter så kan kommunen få nya invånare. Många som gillar servicen med en riktigt bra livsmedelsbutik och naturen som bjuds på.

Man bör se över helheten och inte bara Centralorten och Åsbro, Rönneshytta har minst lika mycket att erbjuda om inte mera speciellt när det gäller butiker,service och natur. Då motion är viktig i vår vardag så behöver vi även hjälp med vårt elljusspår här i Rönneshytta, har kännedom att kommunen hjälpt till på andra orter så även här skulle uppskattas för att få ut våra ungdomar men även vuxna. Inte alla som har möjlighet att ta sig in till Askersund för att motionera.

Ta nu detta till er för det skulle uppskattas av många, att få en säkrare resväg till och från sina vardagsbestyr och att få komma hem hel till sin familj. Men även för att ännu flera utifrån ska kunna ta sig bättre fram mellan sina besöksmål och då få ett bra intryck från en fin kommun. Man kanske även får upp ögonen och väljer att flytta hit om det finns bostäder, som då även ger ett plus för kommunen.

5. Mariedammsföreningen

Mariedammsföreningens styrelse lämnar härmed yttrande på Översiktsplanen

Som helhet betraktad lyfter Översiktsplanen fram viktiga värden och mål för landsbygd såsom goda kommunikationer, säkerhet, cykelbanor och skolskjutsar. Vi som bor i Mariedamm skulle värdesätta en utvecklingsstrategi för Mariedamms samhälle som fokuserar säkerhet och trygghet när det gäller vägar och transportmöjligheter i form av kollektivt åkande. För att upptäcka de otrygga och direkt farliga platserna bör en Trygghetsvandring genomföras.

Några utmaningar som Mariedammsföreningen arbetar med just nu är ett samhälle som är tryggare. Tryggare på så sätt att vi vill ha godare möjligheter till kollektivtrafik så att det blir vettiga arbetsdagar och skoldagar. Det ter sig tungt för exempelvis gymnasielever att åka 07.00 på morgonen och komma hem runt 18.00 på kvällen. Det är svårt för dem utan egen bil att åka och handla eller besöka vårdcentralen eller tandläkaren.

Vi har också ansökt hos Länsstyrelsen att bejaka vår fråga om sänkt hastighetsbegränsning genom samhället, att sänka bärighetsnivån på tunga lastbilar som förstör våra vägar, gör så att husen skakar och sliter extra hårt på vattenledningar. Vi önskar också gång- och cykelvägar för att kunna känna sig tryggare när man är ute och går med hunden, cyklar till kompiserna eller är ute och rider. Detta är saker som är viktiga som livskvalitet när man flyttar ut på landet. Skolbarnen som får skolskjuts får stå helt oskyddade vid väggkanten eller i diket när de väntar på bussen. Det borde finnas busskurer för barnen. Vägarna är smala och trafikeras ofta av tunga fordon. Det känns inte säkert, särskilt inte när de redan smala vägarna täcks av plogad snö.

Vid arbetet med dubbelspår på järnvägen som går genom samhället plockade Trafikverket bort vägbelysning på en vägsträcka som är ett populärt gångstråk. Vi ser gärna att belysningen kommer tillbaka.

I remissversionen av översiktsplanen sid 30 skrivs en vision.

En levande landsbygd där tydliga förutsättningar ges för att leva, bo och verka i hela kommunen.

Vi ser inte riktigt konkretiseringen av visionen det när det gäller Mariedamm. Vi ser gärna en utvecklingsstrategi som leder till trygghet och säkerhet, på riktigt.

6. Socialdemokraterna

Notering: Nedan sammanfattas två inkomna granskningsyttranden från samma avsändare. Då granskningsyttrande två beskrevs som ett tillägg till det första inlämnade yttrandet hanteras dessa tillsammans i det särskilda utlåtandet och således även i denna bilaga.

Del 1

Det är nödvändigt med fler ställplatser för att locka in fler besökare till alla näringsidkare på alla orter. Områden som är möjliga att använda till ställplatser behöver pekats ut tydligt.

Det finns behov av långtidsparkering för bil för de som har båtplatser.

I Mariedamm och i Snavlunda behövs gång- och cykelvägar genom samhällena. Tryggheten och säkerheten behöver ökas för de som går och cyklar.

Del två

Tillägg till tidigare förslag.

Olshammar, området mot Aspa Pulp.

Trafiksituationen från korsningen vid gamla Folkets hus och fram till fabriken har mycket tung trafik. Lastbilar kan bli ståendes efter vägen. Det behövs en tryggare trafikmiljö. Lastbilarna behöver separeras från vanliga bilar och gång- och cykelväg.

7. Privatpersoner

Vi, undertecknade boende i och kring Nyckelhult samt söder om sjön Tisaren, kräver att hela området permanent tas bort som möjligt vindkraftsområde i både Askersunds och Hallsbergs kommande/reviderade översiktsplaner. Området ska i stället tydligt markeras som **uteslutet för vindkraftsetablering** med motiveringen att det finns mycket stora och oförenliga hinder enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Skälen till att området ska tas bort helt i kommande översiktsplaner

- **Området är redan prövat och avvisat två gånger** Gamesa/Siemens Gamesas projekt 2010–2012 avslogs med motiveringen ”motståndet är för stort” och höga natur- och kulturvärden. Nya projektförslag 2020–2024 har mötts av samma massiva motstånd. Ingenting har förändrats till det bättre – verken har bara blivit större.
- **Flera sammanfallande riksintressen som enligt lag utesluter vindkraft** Här överlappar:

o **Riksintresse naturvård** (Tisaren med tillrinningsområde, Natura 2000, nyckelbiotoper, sumpskogar)

o **Riksintresse friluftsliv** (Sverigeleden, Hallsbergsleden, Skåleklint, badplatser, fågelsjöar)
När flera riksintressen sammanfaller ska området enligt praxis inte användas för vindkraft.

- **Dokumenterat rikt fågel- och djurliv** Fågelinventeringar (2011–2013 samt kompletterande 2022–2024) visar häckande **fiskgjuse, storlom, brun kärrhök, trana, småspov** m.m. samt viktiga fladdermusjaktområden. **Kollisionsrisken är oacceptabelt hög.** Utöver dessa synliga häckningar syns kontinuerligt fåglar som smålom, kungs och havsörn samt att det sträcker gäss, tranor och svanar över området.
- **Gällande vindbruksplaner markerar redan området som olämpligt** Askersunds vindbruksplan 2013 och Hallsbergs tillägg till ÖP anger stora delar av området som ”område med stora restriktioner” eller ”uteslutet”. Dessa planer har aldrig upphävts och blir ännu mer relevanta när verken nu är 230–300 meter höga.
- **Oacceptabel påverkan på boendemiljö, hälsa och fastighetsvärden** Redan vid 212-metersverk beräknades 40 dB(A) nå bostäder över 1 km bort – i ett område som är extremt tyst och där Naturvårdsverket rekommenderar max 35 dB(A). Större verk ger betydligt värre buller, infraljud och skuggor.
- **Samhällsekonomisk konsekvens: Risk för boendes ekonomiska trygghet** **Vetskapen om fallande bostadspriser** i området till följd av ovissheten och hotet om etablering utgör en direkt negativ **samhällsekonomisk konsekvens**. Försäljningsstatistik från fastighetsbranschen indikerar en **destabilisering av marknadsvärdena** för de befintliga fastigheterna. En plan som bidrar till att underminera det lokala kapitalet och medborgarnas ekonomiska trygghet går emot principerna om social och ekonomisk hållbarhet. Fortsatt planläggning av området sänder en negativ signal om områdets framtida attraktivitet.
- **Risk för dricksvatten och förorenad mark** Flera platser är gamla hytt- och masugnsområden med förorenad mark. Grunda brunnar och grundvattenådror riskerar att skadas eller försvinna vid schaktning (Bussarbygget, Petersburg m.fl.).

- **Försiktighetsprincipen kräver att området undantas permanent** Ingen forskning finns för verk i denna storleksklass så nära bebyggelse och skyddsvärden. Bevisbördan ska inte ligga på oss boende att bevisa att skada uppstår.

Yrkan

Vi yrkar därför att Askersunds och Hallsbergs kommuner i sina kommande översiktsplaner:

- Tar bort hela området söder om Tisaren inklusive Södra Nyckelhult som möjligt vindkraftområde.
- Tydligt markerar området som uteslutet för vindkraft med hänvisning till sammanfallande riksintressen, höga natur- och kulturvärden samt dokumenterat starkt lokalt motstånd.
- I stället pekar ut området som prioriterat för naturvård, kulturmiljövård, tystnad och rekreation.

Boende i området mår inte bra av att behöva leva med ovissheten om ev. framtida vindkraftsparker. Det är dags att en gång för alla dra gränsen och ge detta unika område det permanenta skydd det förtjänar.

8. Mariedamms vägförening

Yttrande Översiktsplanen Askersunds Kommun

Vi saknar en utvecklingsstrategi för Mariedamm, trafiksituationen saknas.

Enligt Trafikförordningen (1998:1276) borde kommunen hjälpa till och trycka på sänkt hastighet och ökad försiktighet i samhället.

Det finns en grustäkt norr om Mariedamms samhälle där naturgrus bryt och transporteras till Zingruvan. Tillstånd för uttransport med 15 000 ton naturgrus per år har beviljats av Länsstyrelsen. Enligt ansökan till Länsstyrelsen beräknas det gå 8-10 transporter per dag med naturgrus gånger två eftersom man kör fram och tillbaka. Dessa transporter går genom samhället på väg T 599. Lägg till timmertransporter och annan tung trafik. Vägarna i samhället är smala 3,5 meter till 6 meter breda, avsaknad av gångbanor, vägren eller trottoar. I Trafikförordningen framhålls gåendes rätt till utrymme: Gående på väg ska använda gångbanan eller vägrenen. Om dessa saknas ska gående använda cykelbana eller körbana. Eftersom gångvägar, vägren eller cykelbanor saknas, så tvingas oskyddade trafikanter, inklusive barn, att befinna sig på körbanan. Detta gör dem extremt sårbara för snabba och tunga fordon och personbilar.

Trafikverket byggde om och förstärkte väg 602 vid dubbelspårsutbyggnaden så den tunga trafiken skulle kunna gå på länsväg T 604 och T 602 mot Zinkgruvan. Man tog även bort befintlig belysning efter väg T 602 som måste ersättas för att uppmärksamma oskyddade gående trafikanter.

Gångväg måste byggas mellan korset mitt i samhället och badplatsen, väg T 599. Som det är nu tvingas gående använda vägbanan eftersom vägräcke mot sjön hindrar gående att använda vägrenen.

Vår befolkning blir äldre så kollektivtrafiken kan man inte ta bort för de som måste ta sig till sjukvård eller tandvård.

9. Privatperson

Hej! Jag har löst igenom översiktsplanen med fokus på förbättringar planerade för cykel och fick lite blandade tankar.

Jag uppskattade att det fanns flera mer konkreta tankar om sträckning för nya cykelbanor men också besviken att inget va bestämt.

Självklart är det både praktiskt svårt och kostar pengar och jag saknar insyn i hela processen från idé till genomförande men min förhoppning är att några av dessa cykelfrämjande projekt ska kunna komma igång före 2032 som den nuvarande planen täckte men också saknade några projektbeslut.

Utöver det så reagerade ja på avsnittet "Landet" och där ambitionerna verkade väldigt låga och man pratade om att det inte är hållbart att bygga cykelbana.

Den formuleringen behöver förklaras om den inte ändras då vad som är hållbart styrs av många faktorer ex. miljö, ekonomi, folkhälsa. Bidragspengar borde gå att få fram för att utveckla glesbygden/miljö.

Jag bor längs 205an som också nämns lite mer i detalj med formuleringen "Länsväg 205 mellan Askersund och Laxå håller 80 km/h-standard...".

När man säger att vägen håller 80km/h-standard borde ni också skriva med att detta förutsätter att cykel och fotgängare ej nyttjar vägar då dessa inte har något som helst plats då väggren saknas. Är skeptisk till att vägens standard är lämplig för den tunga trafik som går på 205an.

Jag hoppas att en utredningen görs och kommer fram till att åtgärder ska vidtas och att vägen breddas åtminstone för att göra den säkrare. Självklart är en fristående cykelbana önskvärd för oss som bor här och dem i kommunen som vill ta del av området och våra ingångar till Tiveden via cykel.

Vi är ganska nyinflyttade och nyttjar vägen för motion och transport till fots och ibland cykel ofta med obehagliga situationer där man får gå ner i diket.

10. Naturskyddsföreningen i Askersunds kommun

- Staden, transportinfrastruktur

Dessa gång- och cykelvägar skulle med fördel kompletteras med dedikerade gång- och cykelvägar mot Åmmeberg och söderut mot Hammar.

Vi ser denna satsning som en prioriterad fråga för att främja cykling och de fördelar som cykling ger när det gäller hälsa och miljö.

- Staden, grönområden och parker

I delområdet finns ett antal grönområden och utpekade parker, detta främst inom Askersunds stad. Strandparken och stadsparken är två välskötta parkområden i Askersund som främst under sommarmånaderna är mycket välbesökta. Dessa två parkområden är mycket viktiga för att bibehålla Askersunds fysiska karaktär samt de ekologiska aspekter som parkerna bidrar med.

Här bör det läggas till att det finns en värdefull matskog etablerad vid Stadsparken som förutom att bidra till den biologiska mångfalden också kommer att stärka Stadsskogen som besöksmål och visa på hur lokal matproduktion kan gå till.

-Askersund, Bebyggelseutveckling

Angående bostadsutvecklingsområde AsBu5 som är utpekat på vad som idag är båtuppläggningsplats med tillhörande verksamhet. Detta område verkar olämpligt för bostäder med tanke på framtida extremväder med risk för översvämningar vilket också länsstyrelsen har påpekat. Vi har svårt att se var det finns alternativplats för befintlig aktivitet och verksamhet som uppfyller miljökraven inte skapar ännu ett sår i naturen kring Alsen. Det innebär att förslaget blir ogenomförbart och därför bör AsBu5 tas bort ur översiktsplanen.

Angående bostadsutvecklingsområde AsBu4 så finns här höga naturvärden i detta skogsområde. Skogsområden är en omistlig del av ett levande landskap. I tätortsnära skogar finns den vardagliga rekreationen och det är här de flesta upplever vilda växter och djur. Dessa skogar bidrar därigenom till bättre hälsa både hos barn och vuxna. Vi föreslår att omfattningen av detta bostadsutvecklingsområde minskas så att mer av skogens värden kan bevaras.

11. Privatperson

Jag läser om förorenade områden på flera platser i kommunen och att några av dem ligger nära Vättern och är låglänta, golfbanan i Åmmeberg är ett sådant exempel. Några är delvis sanerade, men kommer förmodligen att bli översvämmade när vattenståndet i Vättern blir högt över gränsen för högsta vattenstånd, samt medverka till att föroreningar sprids ut i sjön. Vätterns problem vid höga flöden blir automatiskt översvämningar på låglänta stränder, eftersom tappningen inte kan ökas utan att dränka Östergötland och Jönköping. Jag föreslår att strandskyddet på dessa låga marker ökas till 300 meter. Anledningen är att folk vill bygga strandnära, och om gränsen fortsätter vara 100 meter så lockas folk att börja planera det, utan att förstå, att försäkringsbolagen vägrar försäkra sådana fastigheter. Jag läser om förorenade områden på flera platser i kommunen och att några av dem ligger nära Vättern och är låglänta, golfbanan i Åmmeberg är ett sådant exempel. Några är delvis sanerade, men kommer förmodligen att bli översvämmade när vattenståndet i Vättern blir högt över gränsen för högsta vattenstånd, samt medverka till att föroreningar sprids ut i sjön. Vätterns problem vid höga flöden blir automatiskt översvämningar på låglänta stränder, eftersom tappningen inte kan ökas utan att dränka Östergötland och Jönköping. Jag föreslår att strandskyddet på dessa låga marker ökas till 300 meter. Anledningen är att folk vill bygga strandnära, och om gränsen fortsätter vara 100 meter så lockas folk att börja planera det, utan att förstå att om ett antal år kommer försäkringsbolagen vägra försäkra sådana fastigheter. Det var bara 25 år sen som vattnet gick långt upp på land, och enligt alla meteorologer kommer riskerna med höga flöden att öka, och dessutom rasrisker i sluttningar, på grund av pågående klimatförändring. Det kan

kallas att stämma i bäcken: finns inte sjötomter för att strandskyddet stoppar det, undviker kommunens tjänstemän också många tråkiga kravdiskussioner om bygggrätt. Det finns tillräckligt med andra ytor att bebygga i vår ytligt utbredda kommun.. Det var bara 25 år sen som vattnet gick långt upp på land, och enligt alla mereologer kommer riskerna med höga flöden, och dessutom rasrisker i sluttningar, att öka med pågående klimatförändring. Det kan kallas att stämma i bäcken, finns inte sjötomter för att strandskyddet stoppar det, undviker kommunens tjänstemän också många tråkiga kravdiskussioner om bygggrätt. Det finns tillräckligt med andra ytor att bebygga i vår ytligt utbredda kommun

12. Liberalerna i Motala kommun

Liberalerna i Motalas svar på den nya Översiktsplanen i Askersunds kommun

Vi kan inte se att ett tågstopp i Godegård nämns i dokumentet, eller som vi säger numera tågstopp i Gränsbygden/Tylöskog. Därmed markerar vi att ett tågstopp i Godegård är en angelägen även för de södra delarna av Örebro län, inklusive Askersunds kommun.

Arbetet med ett tågstopp där har pågått sedan 1990-talet, mer intensivt sedan 2008. Samtliga partier i Motala kommun är positiva till ett tågstopp, liksom Askersund kommun. Även Region Östergötland beslutade för ett par år sedan ställa sig bakom ett tågstopp. Just nu bearbetas Region Örebro att säga ja.

Vi har bl a följande argument för ett tågstopp i Gränsbygden/Tylöskog:

Sträckan Motala-Hallsberg är den längsta sträckan i södra Sverige som inte har något tågstopp, som är närmare 70 km lång.

Därmed är upptagningsområdet stort och har 7.000 personer som resandeunderlag. Då är ändå inte Askersund tätort inräknad.

För resenärer som bor i Askersunds tätort och södra området av kommunen skulle ett tågstopp i Gränsbygden/Tylöskog vara den närmaste stationen om man avser åka med tåg söderut. Alternativet är att först åka upp till Hallsberg.

Vi ser gärna att Region Örebro inrättar en busslinje mellan Askersund och Gränsbygden/Tylöskog.

En tågstoppsgrupp arbetar med att förverkliga ett tågstopp i Gränsbygden/Tylöskog.

Målsättningen är perrongerna ska vara på plats senast 2031. Linjen kommer att vara avstängd under ett par sommarveckor varje år fram till dess p g a arbetena söder om Hallsberg. Då störs inte tågtrafiken när man bygger perrongerna.

Ett tågstopp i Gränsbygden/Tylöskog ligger visserligen i Motala kommunen. Men då det kommer att påverka kollektivtrafiken i de södra delarna av Askersunds kommunen anser vi att den bör omnämnas i den nya översiktsplanen.

Myndigheter och kommuner

1. Nerikes brandkår

Nerikes brandkår har inga synpunkter utöver de som redan delgetts i samrådsskedet.

2. Luftfartsverket

LFV vill i egenskap av sakägare för CNS-utrustning avge följande yttrande:

Luftfartsverket vill förtydliga att all byggnation som överstiger 20m över markytan ska remitteras till LFV för CNS-analys. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium, inte enbart inom MSA-tytor. CNS-analys tar hänsyn till utrustning som på olika sätt används för att kommunicera med, övervaka m.m flygtrafiken. Denna utrustning finns inte enbart i anslutning till flygplats utan även ute i terrängen och därför är det viktigt att alla objekt över 20 m oavsett placering remitteras till Luftfartsverket.

3. Statens fastighetsverk

Inledning

Statens fastighetsverk (SFV) har mottagit inbjudan till granskning om förslag till ny översiktsplan (ÖP) för Askersunds kommun 2040 via Länsstyrelsen i Örebro län. SFV har tagit del av allmänt tillgängligt material på kommunens webbplats. Gällande översiktsplan antogs 2016.

Eftersom SFV inte ingick varken i kommunens eller länsstyrelsens remisslista fick SFV inte möjligheten att ta del av den formella samrådsremissen som pågick under perioden 15 oktober till och med 20 december 2024. SFV noterade dock att kommunen tagit fram ett förslag på ny ÖP i samband med att SFV fått in remissen om Förslag om upphävande av Generalplan centrala Tiveden som relaterade till det pågående arbetet med en ny ÖP för Askersunds kommun. SFV valde i samband med det ärendet att lämna övergripande synpunkter även på samrådsförslaget över ny ÖP, SFV:s yttrande daterat 2025-03-18 med dnr. 0989/25.

SFV:s granskningssynpunkter över förslag till ny ÖP för Askersunds kommun lämnas till Länsstyrelsen i Örebro län som lämnar ett samlat statligt yttrande.

SFV:s uppdrag och fastigheter

SFV är en myndighet som förvaltar vissa delar av statens fasta egendom. SFV:s uppdrag beskrivs i myndighetens instruktion och årligt regleringsbrev. De fastigheter SFV ska förvalta är de som staten långsiktigt behöver för speciella ändamål, fastigheter som är av stort kulturhistoriskt värde för vilka staten har ett särskilt ansvar, fastigheter som under århundraden har tillhört kronan eller har donerats till staten.

Flertalet av SFV:s objekt är statliga byggnadsminnen (SBM) med Riksantikvarieämbetet som tillsynsmyndighet.

SFV förvaltar cirka 4000 byggnader och en sjundedel av Sveriges markyta. I Askersunds kommun förvaltar SFV fastigheten Algrenamarken 1:33/ Igelbäckens Masugn samt ett mindre antal kronoholmar.

Igelbäckens masugn är ett statligt byggnadsminne och skyddas av förordning (2013:558) om statliga byggnadsminnen.

Sammanfattning

- SFV:s tidigare synpunkter över ÖP:n, som SFV lämnade i sitt yttrande över upphävande av generalplan centrala Tiveden, har inte tillgodosetts.
- SFV anser fortsatt att ÖP:n ska kompletteras med en redovisning av det statliga byggnadsminnet Igelbäckens masugn samt med tydligare riktlinjer hur övriga kulturmiljöområden ska beaktas som inte utgör riksintresseområden för kulturmiljövård.
- SFV anser att kommunen ska komplettera ÖP:n med en beskrivning av övriga kulturmiljöområden i ÖP:n och inte hänskjuta det till det kulturmiljöprogram som kommunen avser att ta fram.
- SFV anser att avsnittet om Turism och besöksnäring som mellankommunalt intresse på ett tydligare sätt kan lyfta in värdefulla kultur- och naturmiljöer som en del av besöksnäringen.
- SFV väljer att bifoga de skyddsbestämmelser som finns framtagna för det statliga byggnadsminnet Igelbäckens masugn som kommunen kan ta del av.

SFV synpunkter

Övergripande om planförslaget

Av det framtagna underlaget framgår det att kommunens vision med den nya ÖP:n för 2040 bland annat är att uppnå en levande landsbygd i hela kommunen. För att underlätta kommunens arbete med att peka ut och planera för en framtida mark- och vattenanvändning samt möjliggöra en framtida tillväxt i hela landsbygdskommunen, har kommunen valt att dela in kommunen i sju delområden. Det är genom dessa delområden som kommunen har valt att beskriva de förutsättningar som finns i respektive område i ÖP:n. Det framgår att delområdesindelningen i grund och botten är kulturgeografisk och att syftet är att belysa de olika kulturmiljöer som finns inom kommunen, med de kvalitéer och miljöer som är unika för respektive delområde. Syftet är även att lyfta fram dessa värden och egenskaper som något som kommunen behöver beakta vid efterföljande prövning och planering.

Som generell synpunkt anser SFV att det upplägg som kommunen har valt, det vill säga att dela in kommunen i olika delområden, är ett bra tillvägagångssätt för att på så vis fokusera och visa de olika karaktärsdragen och de olika värden som finns i respektive delområde.

SFV fastigheter inom planområdet

Vid gränsen mellan Askersunds och Karlsborgs kommun, intill Utnäset naturreservat, förvaltar SFV det statliga byggnadsminnet Igelbäckens masugn som är ett större besöksmål i området. Igelbäcken är en bland flera masugnsanläggningar i Bergslagen som berättar om den ekonomiskt viktiga gruvhanteringen i Sverige under flera århundraden. Anläggningen tillkom i slutet av 1600-talet och var i bruk fram till 1923. Eftersom byggnadsminnet ligger dels inom Askersund, dels inom Karlsborgs kommun vill SFV uppmärksamma kommunen om att

hänsyn behöver tas till den kulturhistoriska miljön i sin helhet, med de olika byggnaderna som varit viktiga vid gruvhanteringen, för att förstå platsens betydelse för besökare.

Igelbäcken masugn ingår i delområde Västra Vättern och Tivedsbygden. I den karta som visar utbyggnadsområden i kommunens lands- och skogsbygdsområden är området kring Igelbäcken klassat som skogsbygd. SFV konstaterar att området kring Igelbäcken inte ingår i landsbygdsstråket och utgör därmed inte ett utpekad område där utveckling är prioriterat i första hand.

SFV konstaterar att det finns en kort redogörelse av vissa kulturmiljövärden som finns i kommunen, utöver riksintresseområden för kulturmiljövård, under avsnitt Andra värden - Övriga kulturmiljöer i Askersunds kommun. SFV konstaterar dock att däribland nämns inte Igelbäckens masugn som är ett statligt byggnadsminne. Det framgår däremot att Askersunds kommun avser att ta fram ett separat kulturmiljöprogram som ett tematiskt tillägg till aktuell ÖP. Kommunen klargör att kulturmiljöprogrammet ska ta ett helhetsgrepp kring frågor om kulturmiljö och fornlämningar som på ett sammanhängande sätt behandlar den typ av frågor som är viktiga för bevarandet av de kulturmiljöer som gör Askersunds kommun unik. Det framgår vidare att kulturmiljöprogrammet kommer innefatta inventeringar, beskrivningar och framtagna riktlinjer för hur kulturmiljöområden av olika slag inom kommunen ska bevaras.

SFV ser positivt på att kommunen avser att ta fram ett separat kulturmiljöprogram och ser framemot att ta del av det kommande kulturmiljöprogrammet som remiss. SFV anser dock att den framtagna ÖP:n inte kan utelämna att redovisa vilka övriga kulturmiljövärden som finns inom kommunen, såsom byggnadsminnen, fornlämningar och kyrkliga kulturminnen, och vilka regler och riktlinjer som gäller för dessa områden som kommunen behöver beakta vid efterföljande planering och prövning.

SFV anser även fortsatt att kommunen ska komplettera ÖP:n med en beskrivning av kulturmiljöområdet och det statliga byggnadsminnet Igelbäckens masugn samt vad som gäller under avsnitt *Andra värden - Övriga kulturmiljöer i Askersunds kommun*. Eftersom den delområdesuppdelning som översiktsplanen är bygd på är framtagen för att belysa de kvalitéer, miljöer och kulturer som är unika för respektive delområde så anser SFV att kommunen även ska redovisa det statliga byggnadsminnet Igelbäckens masugn under avsnittet om delområdesbeskrivningen för Västra Vättern och Tivedsbygden.

Då det statliga byggnadsminnet Igelbäckens masugn sträcker sig mellan två kommuner utgörs området av en kulturhistorik värdefull miljö av mellankommunalt intresse. SFV anser att avsnittet om *Turism och besöksnäring* som mellankommunalt intresse med fördel på ett tydligare sätt kan lyfta in värdefulla kultur- och naturmiljöer som en del av besöksnäringen.

SFV bifogar underlag i form av de skyddsbestämmelser som Riksantikvarieämbetet har beslutat om för Igelbäckens masugn. I skyddsbestämmelserna finns mycket beskrivet om masugnen som kommunen kan ta del av både i ÖP:n samt i det kommande arbetet med kulturmiljöprogrammet, se bifogad fil.

4. Svenska Kraftnät

Yttrande angående granskning av förslag till ny översiktsplan för Askersunds kommun

Svenska kraftnät (SVK) har tidigare yttrat sig i detta ärende under samrådet. Yttrandet är daterat den 29 november 2024. Efter detta har SVK och Askersunds kommun haft en god dialog om en rad frågor med anknytning till översiktsplanen.

SVK har nu tagit del av granskningshandlingarna för rubricerat ärende där en stor del av våra tidigare framförda synpunkter är tillgodosedda. Följande synpunkter och information vill vi skicka med i detta skede:

Svenska kraftnäts planerade ledningar

Ny 400 kV-ledning Hallsberg-Timmersdala

I samrådet informerade SVK om våra planer att förstärka stamnätet med en ny 400 kV-ledning mellan stationerna Hallsberg i Hallsbergs kommun och Timmersdala i Skövde kommun. Vi välkomnar att kommunen har lyft in information om projektet i översiktsplanens textdel och synliggjort utredningskorridoren i kartmaterialet.

Ny 400 kV-ledning Hallsberg-Moholm-Timmersdala

I september 2025 beslutade SVK:s styrelse att ytterligare en ny 400 kV-ledning ska dras mellan Hallsberg och Timmersdala, via en ny station i Moholm i Töreboda kommun. Denna förstärkning av stamnätet behövs för att kunna hantera de östvästliga flödena i kraftsystemet och tillgodose det ökade elbehovet i Skaraborg och övriga Västra Götaland. Ledningen är också viktig för att kunna ansluta stora volymer av landbaserad vind- och solkraft som planeras i området.

Även detta ledningsprojekt kommer att beröra en mindre del av Askersunds kommun. SVK:s huvudalternativ är att i möjligaste mån nyttja ledningsgatan där den befintliga 400 kV-ledningen FL5 S1-2 går idag, men förutsättningarna för det behöver undersökas under projektets gång. Den nya ledningen Hallsberg-Moholm-Timmersdala är planerad att tas i drift 2035.

Mer information om projektet finns på SVK:s webbplats: [Hallsberg-Moholm-Timmersdala | Svenska kraftnät](#).

Kommunen kan med fördel informera om den planerade nya ledningen i översiktsplanens textdel.

I samband med genomförandet av de båda ledningsprojekten mellan Hallsberg och Timmersdala kan de befintliga stamnätsledningarna på sträckan rivas. Det innebär i praktiken att dagens 400 kV-ledning (FL5 S1-2) och 220 kV-ledning (RL6 S2 som inte berör Askersunds kommun) kommer att ersättas med två nya moderna 400 kV-ledningar.

Svenska kraftnäts depåer

SVK ser positivt på att kommunen har pekat ut vår fastighet Vissboda 2:82 som ett eget verksamhetsområde (ÅsV2). I beskrivningen av området i såväl texten som den digitala kartan kan det förtydligas att SVK både har befintliga depåer och arbetar med att etablera ytterligare en depå inom området. Vi önskar även att skrivningarna att verksamheten inom

området ”ska kunna fortgå” respektive ”ges möjlighet att fortgå” ändras till ”ges möjlighet att fortgå och utvecklas”.

Riksidresset för totalförsvarets anläggningar

SVK välkomnar att kommunen synliggör och tar hänsyn till riksidresset för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, i planförslaget. Under rubriken Verksamheter & industri i avsnittet Utvecklingen av Åsbro används formuleringen ”riksidresset för civilförsvarets civila del” på ett ställe, vilket bör ändras till ”riksidresset för totalförsvarets civila del” eller ”riksidresset för totalförsvarets anläggningar, den civila delen”.

5. Laxå kommun

Laxå kommun lämnar följande yttrande

Laxå kommun tackar för möjligheten att lämna synpunkter på Askersunds kommuns förslag till ny översiktsplan. Laxå kommun ser positivt på att Askersund tydligt lyfter regional samverkan som en central del i översiktsplanen.

Övergripande synpunkter

Laxå kommun delar Askersunds ambition om att stärka den lokala och regionala attraktiviteten, men vill betona vikten av samordning över kommungränserna för att säkerställa en hållbar samhällsutveckling i sydvästra delen av Örebro län. Laxå kommun och Askersunds kommun har gemensamma utmaningar och möjligheter inom arbetsmarknad, besöksnäring, transporter och service. Det är därför viktigt att respektive översiktsplan beaktar dessa samband på ett konkret sätt.

Tiveden

Både Askersunds kommun och Laxå kommun delar en stark koppling till Tiveden som besöksmål. För Laxå är besöksnäringen en viktig del av det lokala näringslivet, och samordnade satsningar på infrastruktur, skyltning och naturturism stärker båda kommunernas utveckling. Det är därför önskvärt att översiktsplanen tydligare betonar samverkan inom Tivedsområdet.

6. Trafikverket

Trafikverket har mottagit granskningsförslag till översiktsplan för Askersunds kommun. Trafikverkets synpunkter från samrådsskedet har i stort beaktats. Trafikverket önskar dock lyfta nedan synpunkter gällande bland annat förtydliganden kring riksidressen för kommunikationer enligt 3 kap 8 § miljöbalken.

Trafikverket framförde i samrådet behov av att tydliggöra att Askersunds kommun ligger inom MSA-yta för Örebro flygplats samt Linköpings flygplats som utgör riksidressen för kommunikationer enligt 3 kap 8 § miljöbalken. MSA-ytan utgör en del av riksidressets påverkansområde för flyghinder som behöver beaktas för att säkerställa att funktionen luftfartsanläggning inte skadas. Trafikverket ser därav fortsatt behov av att redogöra för berörda flygplatser av riksidress utifrån beaktande av MSA-ytor inom Askersunds kommun.

Trafikverket önskar påtala behov av förtydliganden gällande riksintresset Godsstråket genom Bergslagen och pågående dubbelspårsombyggnaden som främst berör kommunens utvecklingsplaner i Åsbro. Trafikverket anser att stråket för dubbelspårsombyggnaden som utgör riksintresse ska tydliggöras i utvecklingskartan för Åsbro. Sträckningen passerar genom verksamhetsutvecklingsområdet, ÅsVu3, vilket behöver markeras ut i områdets lager för att förtydliga järnvägen och riksintresseanspråket. Trafikverket ser även behov av att tydliggöra hänsyn till riksintresset vid framtida planeringen i textdelar som beskriver området.

Kommunen planerar för verksamhetsstråk mellan Askersund och Åsbro längs väg 50 som utgör riksintresse för kommunikationer. Kommunen beskriver att en framtida utveckling av dessa verksamhetsområden kan ge påverkan på riksintresset genom en ökad mängd trafik. Trafikverket delar kommunens syn på behov av dialog vid kommande planering kring trafikpåverkan och trafiklösningar vid på- och avfarter/korsningar. Trafikverket lyfter behov av att diskuteras och utreda påverkan på infrastrukturen i ett helhetsperspektiv vid planering av stora utvecklingsområden där flera detaljplaner planeras inom samma område.

När det gäller behov av ny eller utvecklad statlig infrastruktur i samband med utveckling och utbyggnad vill Trafikverket påtala att det är av stor vikt att kommunen i tidigt skede samverkar med Trafikverket kring genomförbarheten. Trafikverket önskar även tydliggöra att finansiering av om- och nybyggnadsåtgärder på statlig väg och järnväg styrs av regional- och nationell transportplan. Åtgärder på statlig infrastruktur till följd av kommunal exploatering finansieras dock generellt sett inte genom dessa planer, kommunen behöver därför vara beredd att ta kostnader för de åtgärder som krävs på den statliga infrastrukturen till följd av kommunal planering.

Trafikverket ser det som värdefullt att dialog hålls i den kommunala planeringens tidiga skeden för att skapa bättre förutsättningar för att lösa avgörande frågor inför det fortsatta planarbetet. Trafikverket välkomnar ett fortsatt gott samarbete med Askersunds kommun kring utveckling och planering som rör statlig infrastruktur.

7. Motala kommun

Sammanfattning

Motala kommun har tagit del av handlingarna och har noterat att tidigare synpunkter har blivit bemötta. Motala kommun har ingen erinran till föreslagen översiktsplan.

Beskrivning av ärendet

Askersunds kommun har skickat ut granskningsversionen av föreslagen översiktsplan på remiss, granskning genomförs mellan 15 oktober och 18 december 2025.

8. Region Örebro län

Granskningsyttrande avseende förslag till ny översiktsplan för Askersunds kommun

Region Örebro län tackar för möjligheten att yttra sig i granskningsskedet av översiktsplanen. De synpunkter som Region Örebro län framförde i samrådet av planen har bemötts men bara delvis beaktats.

Utöver tidigare framförda synpunkter vill Region Örebro län uppmärksamma Askersunds kommun på att några av de regionala dokumenten som översiktsplanen refererar till har eller håller på att uppdateras. Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) har reviderats och gäller från och med 2025-10-14. Även den regionala energi- och klimatstrategin håller på att revideras, beslut beräknas fattas i december 2025. Ett nytt Regionalt trafikförsörjningsprogram för åren 2026–2035 är under framtagande. Beslut beräknas fattas i regionfullmäktige i början av år 2026. En ny länsplan för regional infrastruktur 2026–2037 är under framtagande och beräknas beslutas under 2026. Ett regionalt dokument som är under framtagande och som kommunen gärna får ta del av och nämna i översiktsplanen är Handlingsplan för konnektivitet 2026–2030. Planen bedöms beslutas av regionstyrelsen under 2026.

Kommunen refererar till pendlingsstatistik från 2021. Region Örebro län har tillgänglig pendlingsstatistik från 2023 (Regionalt analys och prognosystem, Tillväxtverket) på Region Örebro läns webbplats. När det gäller befolkningsutveckling framgår inte från vilket årtal kommunens statistik baseras på. I planen nämns att kommunen inte har något befolkningsmål utan vill i stället fokusera på befolkningens demografiska sammansättning och planera för att en allt högre andel av befolkningen ska vara i arbetsför ålder. Planförslaget möjliggör en tydlig beredskap för befolkningstillväxt i flera delar av kommunen. Med anledning av att de senaste årens befolkningsprognoser allt tydligare belyser demografiska utmaningar med en större andel äldre och betydande minskningar i födelsetal, vill Region Örebro län nämna att befolkningsanalyser för länets samtliga kommuner finns tillgängligt på Regionen Örebro läns webbplats. Om kommunen har intresse att ta del av statistikunderlag bistår Region Örebro län gärna.

Region Örebro län ser att frågan om energiförsörjning har blivit allt viktigare att inkludera i den fysiska planeringen i och med rådande energiomställning med ökad elektrifiering i samhället. Frågor gällande produktion, distribution lagring av energi är strategiskt viktiga för utvecklingen av både infrastruktur, bebyggelse och verksamheter. Region Örebro län ser att dessa frågor har belysts ytterst lite i översiktsplanen. Information som skulle kunna pekas ut i plankartan för att underlätta integrering av energifrågan i samhällsplaneringen är exempelvis områden för energiproduktion, områden för energilagring (till exempel batterier och vätgas) och områden lämpliga för energiintensiva verksamheter (om aktuellt för kommunen). Askersunds kommun arbetar för närvarande med framtagande av ny energiplan. Region Örebro län ser gärna att energiplanen integreras i översiktsplanen och som minst nämns som ett viktigt strategiskt dokument som är under framtagande.

9. Hallsbergs kommun

Yttrande

Hallsbergs kommun har som grannkommun getts tillfälle att lämna synpunkter i granskning av Askersunds kommuns förslag till ny översiktsplan och med intresse tagit del av förslaget. Hallsbergs kommun gränsar till Askersunds kommun i sydväst.

Hallsberg och Askersund berörs av kommunövergripande strukturer som gröna samband, kommunikationsstråk, vattenförsörjning, bostads-, utbildnings- och arbetsmarknadsfrågor. Det

framgår framför allt i verksamhetsstråket Brändåsen-Hallsberg-Åsbro med goda utvecklingsmöjligheter för våra kommuner.

De synpunkter som tidigare lämnades i samrådet fokuserade på frågor som berörde Hallsberg i egenskap av grannkommun. De berörde gemensamma mellankommunala och regionala intressen och ansvarsområden. Askersunds kommun har tillgodosett Hallsbergs kommuns samrådssynpunkter i granskningsförslaget.

Översiktsplan för Askersund avser genomföra framtida planering i kommunen på ett sådant sätt att ett gott och varierat liv säkerställs för alla kommunens invånare samtidigt som en god framtida kompetensförsörjning säkras. Hallsbergs kommun anser att hållbar strategi för hela kommunen.

De synpunkter som föreslås i granskningsskedet är dels generella och berör planförslagets presentation och innehållsstruktur, dels avser frågor som fortsatt bedöms vara viktiga för efterföljande kommunala planprocesser. Vidare önskar vi uppmärksamma gemensamma intressen och ansvarsområden som i övrigt berör Hallsberg i egenskap av grannkommun.

Vår generella synpunkt är att mellankommunala frågor är något svåra att utläsa i granskningsförslaget och bör om möjligt förtydligas inför antagande av översiktsplanen. De mellankommunala frågor som Hallsbergs kommun har identifierat sammanställs nedan.

Hallsbergs kommun bedömer att föreslagna riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft daterad 2025-09-25 bör om möjligt bemötas i förslag till översiktsplanen. Ett av föreslagna områden ligger inom Hallsbergs, Laxå och Lekebergs kommuner. Inom delar av området pågår för nuvarande prövning av "Vindpark Grimsten" som även påverkar Askersunds kommun.

Idag omlastas hushållsavfallet i Laxå, Hallsberg och Askersund. Revidering av avfallsplanen kommer ske under år 2026 och bör om möjligt beaktas innan översiktsplanens antagande. Sydärkes kommunalförbund är ansvarig för arbetet.

Vidare kan markanvändningskartan förtydligas då det finns släpp mellan olika markanvändningar. Detta kan orsaka otydlighet i kommande planprocesser där bland annat mellankommunala frågor kommer behöva hanteras.

10. Skogsstyrelsen

Översiktsplanen ett genomarbetat och detaljerat intryck.

Skogsstyrelsens formella områdesskyddsformer naturvårdsavtal och biotopskydd nämns inte i översiktsplanen med reservation för att undertecknad inte upptäckt det i handlingarna. Skogsstyrelsens formella skydd är viktiga naturområden att ta hänsyn till vid exploatering och annan kommunal planering. I karttjänsten Skogens Pärlor finns naturvårdsavtalen och biotopskydden angivna.

Skogsstyrelsen är tillsynsmyndighet, enligt skogsvårdslagen och delar av miljöbalken, gällande skogliga åtgärder på skogsmark (mark som lyder under skogsvårdslagen). Vidare ingår bland Skogsstyrelsens uppgifter att medverka i frågor om samhällsplanering för en hållbar utveckling och hushållning med naturresurser.

11. Energimyndigheten

Yttrande

Energimyndigheten är positiva till att Askersunds kommun uppdaterar sin översiktsplan men saknar en mer utförlig beskrivning av området *energi*.

Kommunen har en vindbruksplan från 2013 som i utställningshandlingen anses fortfarande vara aktuell. Energimyndigheten vill dock påpeka att avgränsningen för riksintresse för energiproduktion har sin utgångspunkt i de nationella energipolitiska målen som har uppdaterats sedan 2013.

Vi vill också upplysa om att ett arbete pågår på Energimyndigheten med att uppdatera riksintresse för energiproduktion och distribution i enlighet med gällande energipolitiska mål. Underlaget avses presenteras under våren 2026. Därför anser Energimyndigheten att kommunen bör överväga aktualiteten för vindbruksplanen igen.

Energimyndigheten noterar även att kommunen inte verkar ha någon aktuell energiplan. Enligt Lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Det vore önskvärt att kommunen anger i översiktsplanen om en energiplan planeras att tas fram. För mer information hänvisas till Energimyndighetens hemsida Vägledning för kommunal energiplanering.

Genom att integrera energiplanering i övrig samhällsplanering, som översiktlig planering, kan kommunen ta vara på möjligheterna som omställningen ger samtidigt som ett resurseffektivt och hållbart samhälle kan utvecklas. Energimyndigheten vill särskilt understryka elektrifieringens nyckelroll i omställningen till ett hållbart samhälle där elbehovet kommer att öka kraftigt de kommande åren.

12. Länsstyrelsen Västra Götaland

Om ärendet

Askersunds kommun gränsar mot Karlsborgs kommun i Västra Götalands län. Länsstyrelsen Örebro län har därför gett Länsstyrelsen Västra Götalands län möjlighet att lämna synpunkter på Askersunds kommuns förslag till ny översiktsplan. Länsstyrelsen Västra Götaland fokuserar i yttrandet på mellankommunala frågor.

Synpunkter på förslaget

Mellankommunala frågor i gränsen mot Västra Götalands län

Laxå och Askersunds kommuner i Örebro län har påbörjat processen att upphäva generalplan för centrala Tiveden, som idag gäller som områdesbestämmelser. Kommunerna har som inriktning att föra över vägledningen som nu finns i områdesbestämmelserna till kommande översiktsplaner. Generalplanen innefattar även delar av Karlsborgs kommun i Västra Götalands län.

Översiktsplanen anger tydligt att Generalplan centrala Tiveden arbetats in i översiktsplanen och släcks i samband med att denna vinner laga kraft.

Under rubriken Mellankommunala samband beskriver kommunen på ett tydligt sätt att arbete med turism och besöksnäring i Tiveden bygger på samarbete med Laxå och Karlsborgs kommuner, med nationalparken som given centralpunkt, men att även andra delar av området är intressanta för fortsatt utveckling. Översiktsplanen sätter också detta i samband med ett större perspektiv då man lyfter att Tylöskogen i kommunens östra delar har en stor potential för turistisk utveckling och därmed skulle kunna avlasta Tiveden, som idag är utsatt för överturism under sommarmånaderna. Detta helhetsperspektiv är positivt. Beskrivningen bör dock kompletteras med hur kommunen avser att arbeta med att bevara och utveckla områdets naturvärden som en mellankommunal fråga.

Det är viktigt att översiktsplanerna tydligt vägleder om det områdesbestämmelserna idag säkerställer, nämligen att bevara så stora delar av området som möjligt orört, samt att ny bebyggelse och verksamhet ska anpassas till landskap och nuvarande bebyggelse.

Översiktsplanerna för de tre kommunerna som berörs behöver innehålla tydliga ställningstaganden och riktlinjer för hur områdets värden ska värnas och utvecklas, och hur samverkan i denna mellankommunala fråga ska gå till. Kommunerna kan också exempelvis överväga att ta fram en gemensam strategi som konkretisering av översiktsplanen, tillsammans med berörda markägare och företagare. Det är viktigt att kommunerna har samsyn kring hur arbetet ska gå till.

Länsstyrelsen noterar att Laxå kommun och Askersunds kommun avser att arbeta vidare med Tivedenområdet på delvis olika sätt. För att säkerställa att området kring Tiveden utvecklas på ett sådant sätt att befintliga kultur-, och naturvärden inte riskerar att påverkas negativt avser Askersund kommun att ta fram ett områdesspecifikt dokument som behandlar framtida planer inom och hanteringen av Tiveden med omnejd. Kommunen vill inte ta fram det som ett ”tematiskt tillägg”, alltså ändring av översiktsplanen. Länsstyrelsen menar att det är viktigt att vägledning och riktlinjer kring mark- och vattenanvändningen tydligt framgår och samlas i översiktsplanen och inte i andra dokument med oklar status. Notera att översiktsplanen enligt 3 kap. 6 § PBL får för en viss del av kommunen redovisas med en annan detaljeringsgrad än för kommunen i övrigt. Det är dock bra att detta dokument, som blir en konkretisering av översiktsplanen, avses tas fram tillsammans med övriga berörda kommuner och myndigheter.

De båda länens underlag om grön infrastruktur bör användas för att se mellankommunala strukturer i landskapet. Se Kartor och underlag för planeringsarbete med grön infrastruktur | Länsstyrelsen Västra Götaland”

Länsstyrelsen noterar att översiktsplanen innehåller en rad ställningstaganden för Västra Vättern- och Tivedsbygden, bland annat att kommunen ställer sig generellt positiv till boende inom hela delområdet, såvida det inte finns värden i området som på ett påtagligt sätt påverkas negativt av detta. Stor hänsyn tas till naturvärdena vid möjlig byggnation i skogarna kring Tiveden. Askersunds kommun ställer sig inte negativ till uppförandet av enstaka byggnader i delområdets västra delar, men detta ska ske med stor hänsyn till Tivedsområdets landskapsbild. Större sammansättningar av ny bebyggelse ska inte tillkomma i delområdets västra delar då detta riskerar att påverka den upplevda orördheten negativt, dock bör nytillkommande bebyggelse kunna tillåtas i anslutning till befintliga bostadsområden eller sommarstugeområden. I samrådet av upphävande av generalplanen står att ”ny bebyggelse endast ska vara möjlig som komplement till befintlig bebyggelse.” Detta är alltså inte lika tydligt i översiktsplanen.

13. Statens geotekniska institut

SGI:s synpunkter SGI har under samrådsskedet yttrat sig. SGI framförde i samrådsskede att kort sammanfattat följande saknas i översiktsplanen:

- En översiktlig redovisning av geologiska och geotekniska förhållanden
- Redovisning av branta bergslänter med förutsättningar för bergras och blocknedfall
- Redovisning av exploateringsytor ovanför branta slänter som kan öka sannolikheten för ras
- Förutsättningar för kvicklera i kommunen som kan påverka risk för skred
- En utredning av pågående erosion samt en beskrivning av områden där hänsyn till erosion har tagits
- Tillgängliggörande av underlag för kartläggning av ras, skred och erosion
- Beskrivning av detaljeringsnivå för underlaget för kartläggning av ras, skred och erosion
- Redovisning av riskområden på karta
- Beskrivning av eventuell befintlig bebyggelse inom riskområden
- Beskrivning av hantering av klimatförändringens effekter vid framtida detaljplanering och bygglovgivning
- Beskrivning av hantering av områden med risk för ras, skred erosion i detaljplanering och bygglovgivning

Kommunen har lagt till en beskrivning av utpekade områden med risk för ras, skred och erosion. Det är hänvisat till områdenas beteckning för att kunna identifiera dem på kartan. Områden med risk för ras och skred är nu även visats på karta. Det nämns att risken ska undersökas ytterligare i samband med detaljplanering. SGI:s synpunkter angående redovisning av riskområden på karta och beskrivning av hantering av områden i detaljplanering och bygglovgivning kan därmed anses som delvis åtgärdad.

Resterande av de tidigare framförda synpunkterna kvarstår och planen bör därför justeras inför antagande.

Sammanfattande ser vi ingen tydlig beskrivning av kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra enligt 3 kap 5 § p 4 i PBL.

14. Sjöfartsverket

Yttrande

Sjöfartsverket har inget att erinra mot rubricerat förslag till ny översiktsplan för Askersunds kommun, förutsatt att nedan framförda synpunkter beaktas i kommande detaljplanering.

Synpunkter

Sjöfartsverket noterar att allmän farled 875 redovisas nu i översiktsplanen. Sjöfartsverket påpekar dock att förutom den allmänna farleden 875 finns även övriga farleder, 8751 och 8752, i kommunens vattenområde som inte redovisats i översiktsplanen. Även dessa farleder används av bl.a. mindre tonnaget samt fritidsbåtar.

I det fortsatta planeringsarbetet måste hänsyn tas till att eventuella framtida åtgärder inte försämrar sjöfartens tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet samt möjligheter för aktuella nytto- samt för fritidsbåtstrafiken och för yrkesfiske. Myndigheten emotser att samrådas i ett tidigt skede i planeringsarbete för åtgärder i Vättern eller i strandnära lägen på land samt i övriga farbara vattenområden inom kommunens gräns.

Följande planområde ska därför samrådas med Sjöfartsverket när planerna bearbetats ytterligare och konkretiserats:

- Vatten- och strandnära anläggningar samt bostads-, industri- service- och övriga bebyggelser;
- Utbyggnad eller utökning av små-, fritidsbåts- och gästhamnar;
- Eventuella etableringar av småbåtshamnar, båtplatser, bryggor, kajer eller andra vattenanläggningar;
- Inrättande eller utvidgning av naturreservat, naturparker, natur-, strand- eller vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter, restriktioner etc.
- Planer som innebär ändring av befintlig strand- eller kajlinje;
- Sjöförlagda kablar, tunnlar, VA-, värme- eller andra ledningar inklusive åtgärder för befintliga ledningar;
- Korsande luftledningar, broar eller andra konstruktioner över farbara vattendrag som kan inskränka framkomligheten för sjöfarten;
- Förslag till fartbegränsningar eller andra inskränkningar för sjöfarten;
- Eventuella andra åtgärder som omfattas av anmälan om vattenverksamhet.

Sjöfartsverket förbehåller sig rätten att få återkomma med mer detaljerade synpunkter på respektive område och åtgärder när eventuella planer har konkretiserats.

Vid planering av nybygge eller belysningspunkter i strandnära lägen inom planområdet ska hänsyn tas så att dessa inte bländar sjöfarande eller påverkar funktionen på de aktuella ljuspunkter som är avsedda för sjöfartens säkra navigation. Detta gäller även arbetsbelysning under anläggningsfasen.

Därtill noterar Sjöfartsverket synpunkter från Askersunds Yachtklubb, framförda under samrådet, och utgår ifrån att klubbens ställningstagande kommer att beaktas av kommunen i det fortsatta arbetet med översiktsplanen.

Förvaltningar och nämnder

1. Samhällsbyggnad Sydnärke

Sammanfattning

- Många av våra synpunkter från samrådsskedet har beaktats i granskningsversionen.

ÅsVu1 och ÅsBu1

Förvaltningen är osäkra på ställningstagandet kring relationen mellan ÅsVu1 och ÅsBu1. Enligt den nuvarande beskrivningen av ÅsBu1 beskrivs det att ska bebyggelsen ta hänsyn till buller från Riksväg 50, motorbanan samt framtida verksamhetsområden. Det ska dock uppmärksammas att om bostadsområdet (ÅsBu1) utvecklas före verksamhetsområdet (ÅsVu1) finns det inget underlag att ta hänsyn till ett kommande verksamhetsområde. Det innebär således att verksamhetsområdet eventuellt kan behöva anpassas till bostäderna.

AsBu3

Förvaltningen är tveksamma kring områdets närhet till riksväg 50 i förhållande till trafikbuller. Ett resonemang om detta önskas för att påvisa att det är en viktig förutsättning inför kommande detaljplanering. Förvaltningen önskar även en påvisning om att utvecklingsområdet det finns bruksvärd jordbruksmark inom området. Det finns resonemang i förhållande till exploatering på jordbruksmark att exploatering får ske i närheten av orterna och där jordbruksmarken är mindre väsentlig. Detta resonemang önskar föras in till beskrivningen av området för att påvisa att detta är ett område som kan möjliggöras för bostadsexploatering på jordbruksmark.

HaB3

Det finns ett pågående planuppdrag i Hammar där fastighet Hammar 5:2 ingår, där syftet är att planlägga fastigheten för bostäder och frångå den nuvarande användningen om Allmänt ändamål. Fastigheten rekommenderas införas i området för HaB3 så den inkluderas som bostadsändamål.

HaBu4

Utvecklingsområdet överlappar med bruksvärd jordbruksmark. Förvaltningen rekommenderar att en påvisning om att utvecklingsområdet överlappar ned bruksvärd jordbruksmark. Det finns resonemang i förhållande till exploatering på jordbruksmark att exploatering får ske i närheten av orterna och där jordbruksmarken är mindre väsentlig. Detta resonemang önskar föras in till beskrivningen av området för att påvisa att detta är ett område som kan möjliggöras för bostadsexploatering på jordbruksmark.

HaBk3

Förvaltningen har fått indikation på att det finns intresse av att eventuellt stycka av fastigheten för bostadsexploatering. Detta stämmer inte överens med markanvändningen enligt granskningsförslaget. Om kommunen önskar att möjliggöra för bostadsexploatering bör markanvändningen justeras utifrån detta.

HaBk4

Området för markanvändningen stämmer inte överens med den verkliga situationen. Den västra delen av området är befintliga bostäder, blandat mellan permanentbostäder och fritidshus. En sådan situation kan skapa konsekvenser för eventuella bygglov eller liknande.

HaBk5

Området för markanvändningen stämmer inte överens med den verkliga situationen. Delar av området är befintliga bostäder, blandat mellan permanentbostäder och fritidshus. En sådan situation kan skapa konsekvenser för eventuella bygglov eller liknande.

Generalplanen

Förvaltningen har i uppdrag att upphäva Generalplan Tiveden i och med att översiktsplanen antas. Förvaltningen instämmer med att generalplanen upphävs och ser positivt på att ett utvecklingsdokument kommer att tas fram.

Del C: Riksintressen, LIS och andra värden – Andra värden

Skogsmark

Det finns ingen tydlig beskrivning av hur kommunen ser på nybyggnation på skogsmark med höga naturvärden. Genom att klargöra detta kan förutsättningarna för framtida planering och beslut göras tydligare samt att värdefulla områden kan beaktas tidigt i planeringen.

2. Kultur- och tekniknämnden

Generella synpunkter

Vi välkomnar övergången till digital översiktsplanering, vilket lägger grunden för digitalisering av hela planeringsprocessen, vilket i slutänden även kommer att underlätta driften av kommunens anläggningar.

Gata/park

Förslaget till översiktsplan beskriver på ett tydligt sätt vilka nya bostads- och verksamhetsområden med mera som avses att etableras. På så sätt kan man också dra tidiga slutsatser om hur exempelvis gatunätet sannolikt kommer att behöva utvecklas. Standard, driftform, krav på belysning och liknande planeras rimligen i senare skede. I Kultur- och tekniknämndens samrådsyttrande framhöll vi vikten av att i så tidigt skede som möjligt ha en tydlig strategi gällande ansvar för investering och drift av planerade satsningar. Detta kan lämpligen adresseras i översiktsplanens genomförandeplan. Vi noterar att ingen förändring har gjorts i översiktsplanens texter avseende detta, vilket är i sin ordning, men vill åter poängtera fördelarna med att dessa frågor hanteras tidigt i efterföljande planering.

Ställplatser för campingfordon

Vi ser positivt på att översiktsplanen har kompletterats med riktlinjer och rekommendationer gällande vilka platsspecifika förutsättningar som bör gälla på platser där ställplatser kan anses som lämpliga.

Vatten och avlopp

I Kultur- och tekniknämndens samrådsyttrande förslogs kompletteringar av översiktsplanen med uppgifter om närhet vill VA-verksamhetsområden och om vattenskyddsområden. Efter god dialog mellan VA-avdelningen och översiktsplaneraren har en lämplig nivå definierats, för vilka sådana uppgifter som bör finnas i översiktsplanen. Sådana uppgifter är införda i planens texter (del B) på ett likartat sätt för de aktuella områdena, vilket uppfyller önskemålet om större tydlighet.

Andra kommuners intressen avseende vattentäkter

De synpunkter som framfördes i samrådet är nu inarbetade i berörda delområdestexter i det nya planförslaget och vi ser vårt önskemål om detta som uppfyllt.

Kulturhistoriska miljöer

Kultur- och tekniknämnden vill poängtera värdet av kulturmiljöer och en klok hantering av dessa i fortsatt utveckling av kommunen. Vi ser fram emot effekterna av det arbete som utifrån den nya Plan- och bygglagen kommer att uppnås utifrån identifiering och tillvaratagande av kulturmiljöer.

Kultur, evenemang och fritid

Ur kultur, evenemang och fritids perspektiv avgavs inga synpunkter på samrådsversionen och vi har inget att erinra mot de förändringar som har gjorts i granskningsversionen. Det är positivt att Askersunds kommun som landsbygskommun kan erbjuda hög livskvalitet genom en kombination av tillgänglig natur, välplanerade anläggningar för kultur och fritid, samt närhet till grönområden. En genomtänkt fysisk planering som underlättar gång- och cykelvägar till bland annat fritidsaktiviteter främjar såväl fysisk som social folkhälsa. Den stora tillgången till natur i olika former stärker rekreation, friluftsliv och hälsa. Genom att förstärka kulturens roll som attraktion och skapa livsmiljöer för alla medborgare kan kommunen ytterligare utvecklas som en plats där rörelse, samvaro och livskvalitet står i centrum.

Sammanfattning och fortsatt arbete

De synpunkter som Kultur- och tekniknämnden framförde i samrådet har tagits om hand och har inarbetats på ett bra sätt. Vi har således inga ytterligare synpunkter föreslagna översiktsplanen Kultur- och tekniknämnden välkomnar fortsatt dialog under planprocessen, så att tidplanen för framtagandet av ny översiktsplan följs och planen blir ett funktionellt och levande dokument för fortsatt utveckling av kommunen. Vi ser fram emot att se den antagen!

3. Barn- och utbildningsnämnden

Beslut

Barn och utbildningsnämnden har inga synpunkter utifrån granskning av förslag till översiktsplan 2040 för Askersunds kommun som nämnden tagit del av.

4. Socialnämnden

Beslut

Socialnämnden antar översiktsplan utan synpunkter.

Länsstyrelsens granskningsyttrande

Länsstyrelsen Örebro Län har i granskningen inkommit med två separata granskningsyttranden där den ena är det formella granskningsyttrandet innehållande ingripandegrunder och det andra yttrandet är innehållande råd och tips.

Det formella granskningsutlåtandet som finns återgivet i denna bilaga är den av länsstyrelsen reviderade versionen som inkom efter att översiktsplanen ändrats inför antagande. I det särskilda utlåtandet, där alla justeringar och ändringar redogörs för, behandlas fortfarande de synpunkter som i det reviderade utlåtandet inte längre anses gälla. Detta kvarstår i det särskilda utlåtandet för att göra tydligt vilka justeringar som gjorts efter granskningen.

Båda dessa inkomna yttranden hanteras i detta kapitel men under olika underrubriker, detta för att underlätta för användare och läsare av översiktsplanen och för att skapa förståelse för de olika typerna av synpunkter som lämnats av Länsstyrelsen.

1. Formellt yttrande

Beskrivning av ärendet

En begäran om reviderat granskningsyttrande från Länsstyrelsen har inkommit från kommunen i enlighet med 3 kap. 18 a § PBL. Detta yttrande ersätter därför tidigare granskningsyttrande daterat 2025 12-17 (dnr 16031–2025).

Enligt 3 kap. 18 a § PBL ska Länsstyrelsen på kommunens begäran tillhandahålla ett reviderat granskningsyttrande enligt 16 §, om

1. kommunen ändrar planförslaget efter granskningstiden utan att en ny granskning enligt 18 § äger rum, och
2. länsstyrelsens yttrande till följd av ändringen helt eller delvis inte längre är relevant.

Enligt 3 kap. 16 § PBL ska Länsstyrelsen under granskningstiden lämna ett granskningsyttrande över planförslaget. Länsstyrelsen ska i yttrandet enbart ange om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 h § första stycket MB,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Granskningsyttrandet ska enligt 3 kap. 20 § PBL redovisas tillsammans med översiktsplanen. Om Länsstyrelsen inte godtagit planen i viss del ska det anmärkas i den antagna planen.

Länsstyrelsens sammanfattande synpunkter

Länsstyrelsen ser positivt på att Askersunds kommun tagit fram ett förslag till ny översiktsplan. Nedan listas ett urval av Länsstyrelsens synpunkter. Se vidare under rubriken ”Länsstyrelsens synpunkter enligt 3 kap. 16 § PBL” för Länsstyrelsens synpunkter i sin helhet.

- **Riksintresse för det rörliga friluftslivet.** Länsstyrelsen bedömer att riksintresset inte tillgodoses och att flera utvecklingsområden för bostäder inte är lämpliga.
- **Natura 2000.** Länsstyrelsen bedömer att riksintresset riskerar att inte tillgodoses.
- **Riksintresse för friluftslivet.** Länsstyrelsen bedömer att riksintresset inte tillgodoses.
- **Riksintresse för naturvården.** Länsstyrelsen bedömer att riksintresset inte tillgodoses.
- **Riksintresse för kulturmiljövården.** Länsstyrelsen bedömer att riksintresset riskerar att inte tillgodoses.

Till gällande översiktsplan från 2016 finns tre ändringar i form av två tematiska tillägg (vindbruk och LIS) och en fördjupning (norra Vättern). Enligt planförslaget arbetas fördjupning av översiktsplanen avseende norra Vättern in i det nya planförslaget och upphör därmed att gälla som en separat fördjupning. De tematiska tilläggen i form av en vindbruksplan och en LIS-plan fortsätter dock att gälla efter att den nya översiktsplanen har antagits. Länsstyrelsen har inte möjlighet att granska de tematiska tilläggen till översiktsplanen inom ramen för granskningen av den nya översiktsplanen. Det innebär att Länsstyrelsen inte har möjlighet att bedöma om de är aktuella utifrån statliga intressen och nuvarande lagstiftning samt att befintliga granskningsyttranden från Länsstyrelsen kvarstår.

Länsstyrelsens synpunkter enligt 3 kap. 16 § PBL

Riksintressen

Riksintresse för det rörliga friluftslivet

I 4 kap. 1-8 § MB finns särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa geografiskt utpekade områden som namnges i lagtexten och som är beslutade av riksdagen. Exploatering inom dessa områden får bara ske under vissa förutsättningar. I kommunen finns två sådana geografiskt utpekade områden, båda riksintressen för det rörliga friluftslivet; Vättern med öar och strandområden, samt Tiveden med områdena vid sjön Unden och sjön Viken samt området utmed Göta kanal mellan Karlsborg och Sjötorp, enligt 4 kap. 2 § MB. Områdena är i sin helhet av riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden och där turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt ska beaktas vid bedömning av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Inom dessa områden får ingrepp göras endast om de inte påtagligt skadar dessa värden. Med påtaglig skada avses enligt förarbetena ingrepp som kan ha bestående negativ påverkan på de skyddade värdena eller som tillfälligt kan ha stor negativ påverkan på dem. Bestämmelserna utgör dock inte hinder för utvecklingen av befintliga tätorter, det lokala näringslivet eller för utförandet av anläggningar som behövs för totalförsvaret.

I planförslaget pekas flera områden för bebyggelseutveckling och förtätning ut i helt eller nästan helt oexploaterade områden utanför tätorter inom riksintresset för det rörliga

friluftslivet, Vättern med öar och strandområden. Länsstyrelsen bedömer att flera av de utpekade områdena inte tillgodoser riksintresset samt kan innebära påtaglig skada på områdenas värden för friluftsliv och landskapsbild samt natur- och kulturvärden. Länsstyrelsen anser att kommunen inte har visat att berörda riksintressen kan tillgodoses och att påtaglig skada kan undvikas samt att turismens och friluftslivets, särskilt det rörliga friluftslivets, intressen särskilt har beaktats i enlighet med vad som anges i 4 kap. 1–2 § MB.

Nedan lämnas synpunkter på de delområden och det landsbygdsstråk där Länsstyrelsen inte anser att föreslagen bebyggelseutveckling och förtätning är lämplig, främst kopplat till riksintresseområdet för rörligt friluftsliv, Vättern med öar och strandområden, och krav på tätortsutveckling. Dessa synpunkter stämmer överens med de synpunkter som Länsstyrelsen framförde i granskningsyttrande över fördjupning av översiktsplanen avseende norra Vättern, antagen 2022.

Åmmeberg, utredningsområde för bostäder, ÅmUfB10

Söder om Åmmeberg föreslås ett större utredningsområde för utveckling av bostäder. Utredningsområdet sträcker sig mellan golfbanan i Åmmeberg till Kärraudden. Vid Kärraudden finns en detaljplan som medger cirka 25 enbostadshus, vilken till stor del är utbyggd. Området har höga värden för det rörliga friluftslivet eftersom det binder samman det utpekade grönområdet i öster med strandområdet i väster. Området ligger dessutom i anslutning till riksintresse för friluftsliv, Norra Vättern, samt riksintresse för yrkesfiske, Vättern, vilket behöver framgå i beskrivningen av området.

Utredningsområdet är i stort sett oexploaterat samt hyser värden för strandnära natur, friluftsliv och landskapsbild. Länsstyrelsen bedömer att området inte utgör en utveckling av tätorten Åmmeberg. Länsstyrelsen bedömer därmed att utredningsområdets omfattning inte tillgodoser riksintresset för det rörliga friluftslivet, Vättern, samt krav på tätortsutveckling enligt 4 kap. 1–2 § MB.

Hammar-Harge-Sänna-Bastedalen, bostadsutvecklingsområde HaBu1

På halvön öster om Hammar finns detaljplaner för bostäder, vilka är utbyggda. Söder om de planlagda områdena föreslås ett utvecklingsområde för bostäder. I planförslaget anges att området är ett LIS-område, vilket delvis stämmer då del av området är utpekat som LIS. Området ligger i anslutning till riksintresse för friluftsliv, Norra Vättern, samt riksintresse för yrkesfiske, Vättern, vilket behöver framgå i beskrivningen av området.

Länsstyrelsen bedömer att LIS-området kan godkännas för bostadsutveckling. Utvecklingsområdet i övrigt är oexploaterat samt hyser värden för natur, friluftsliv och landskapsbild. Dessutom har det betydelse för det rörliga friluftslivet och allmänhetens tillgänglighet till strandområdet. Länsstyrelsen bedömer att området inte utgör en utveckling av tätorten Hammar. Länsstyrelsen bedömer därmed att del av utvecklingsområdet inte tillgodoser riksintresset för det rörliga friluftslivet, Vättern, samt krav på tätortsutveckling enligt 4 kap. 1–2 § MB.

Hammar-Harge-Sänna-Bastedalen, bostadsutvecklingsområde HaBu2

Vid Skyrsta föreslås ett utvecklingsområde för bostäder i anslutning till ett detaljpanelagt område för bostäder, vilket är delvis utbyggt. Längs strandlinjen finns utpekade värden för skog och strand samt ett av Länsstyrelsens utpekade bevakningsområden med potentiellt

värdefull natur. Allmänhetens åtkomst till stranden bör inte försvåras. Området ligger även inom riksintresse för friluftsliv, Norra Vättern, vilket bör framgå i beskrivningen av området.

Utvecklingsområdet hyser värden för natur, friluftsliv och landskapsbild. Dessutom har det betydelse för det rörliga friluftslivet och allmänhetens tillgänglighet till strandområdet. Länsstyrelsen bedömer att utvecklingsområdet inte tillgodoser riksintresset för det rörliga friluftslivet, Vättern, samt krav på tätortsutveckling enligt 4 kap. 1–2 § MB. Länsstyrelsen bedömer att utvecklingsområdet inte heller tillgodoser riksintresse för friluftsliv, Norra Vättern, enligt 3 kap. 6 § MB.

Hammar-Harge-Sänna-Bastedalen, bostadsutvecklingsområde HaBk2, HaBu3, HaBu4, HaBu5 och HaB8

Centralt i Bastedalen finns två detaljplaner för bostäder och småbåtshamn, och del av Bastedalen är utpekad som LIS-område.

Del av utvecklingsområde HaBk2 ligger inom ett av Länsstyrelsens utpekade bevakningsområden för naturvärden. Länsstyrelsen anser att det är olämpligt att peka ut detta område för besöksanläggning eftersom det innehåller skogliga naturvärden och värden för friluftslivet.

Utvecklingsområdena HaBu3 och HaBu4 är oexploaterade. Utvecklingsområde HaBu5 är i stort sett oexploaterat och ligger i skogsmark med stora uppvuxna tallar på kalkpåverkat underlag. Med hänsyn till naturvärdena anser Länsstyrelsen att området behöver utgå. I anslutning till området går den väg som leder till naturreservatet och Natura 2000-området Harge uddar. Del av året är det mycket trafik, vilket riskerar att störa boende längs vägen. Att det finns möjlighet att behålla och utveckla vägen är viktig för att säkerställa tillgängligheten till reservatet och dess parkering.

Länsstyrelsen anser att den sydvästra delen av område HaB8 inte är utbyggt med bostäder i så stor omfattning att det kan pekas ut som område för förtätning av bostäder. Länsstyrelsen bedömer att området ner till och med LIS-området kan godkännas för bostadsförtätning.

Länsstyrelsen bedömer att ovanstående utvecklings- och förtättningsområden vid Bastedalen hyser värden för natur, kultur, friluftsliv och landskapsbild. Länsstyrelsen bedömer att områdena inte tillgodoser riksintresset för det rörliga friluftslivet, Vättern, samt krav på tätortsutveckling enligt 4 kap. 1–2 § MB. Länsstyrelsen bedömer att utvecklingsområdena inte heller tillgodoser riksintresse för friluftsliv, Norra Vättern, samt riksintresse för naturvård, Vättern, enligt 3 kap. 6 § MB.

Hammar-Harge-Sänna-Bastedalen, bostadsutvecklingsområde HaBu8

Vid Harge föreslås ett utvecklingsområde för bostäder i anslutning till ett detaljplanelagt område för bostäder, vilket är utbyggt. Område HaBu8 är i stort sett oexploaterat samt innehåller höga värden för natur, friluftsliv och landskapsbild, framför allt i den södra delen. Det närliggande naturreservatet Hargemarken med närmaste omgivning samt anslutning till Harge kommer att bli viktiga för framtida utveckling av friluftsliv och naturturism i Hargeområdet, bland annat som avlastning för de närliggande naturreservaten Harge uddar och Klåvudden. Vid området behöver anpassningar göras för att klara av det stora antalet besökare under framför allt sommarsäsong. Det gäller framför allt vägar och parkeringsplatser samt utveckling av alternativa transportsätt.

Förutom att området ligger inom riksintresse för det rörliga friluftslivet, Vättern, och riksintresse för friluftsliv, Norra Vättern, ligger området i anslutning till riksintresse för naturvård, Vättern, och riksintresse för yrkesfiske, Vättern. Länsstyrelsen bedömer att området inte tillgodoser riksintresse för det rörliga friluftslivet, Vättern, samt krav på tätortsutveckling enligt 4 kap. 1–2 § MB. Länsstyrelsen bedömer utifrån ovanstående synpunkter att området inte heller tillgodoser riksintresse för friluftsliv, Norra Vättern enligt 3 kap. 6 MB.

Stora Forsa, bostadsutvecklingsområde SfBU1

På Forsanäset finns tre detaljplaner för bostäder, vilka är bebyggda.

Bostadsutvecklingsområdet SfBU1 är oexploaterat. I området finns värden för natur, friluftsliv och landskapsbild, framför allt inom strandskyddat område. Uddar och näs som till mer än 50 procent består av obebyggt strandskyddsområde har mycket höga värden för strandskyddets syften och bör därför undantas från bebyggelseutveckling. Området ligger inom riksintresse för det rörliga friluftslivet, Vättern, riksintresse för friluftsliv, Norra Vättern, samt i anslutning till riksintresse för naturvård, Vättern och riksintresse för yrkesfiske, Vättern. Länsstyrelsen bedömer att området inte tillgodoser riksintresse för det rörliga friluftslivet, Vättern, samt krav på tätortsutveckling enligt 4 kap. 1–2 § MB. Länsstyrelsen bedömer utifrån ovanstående synpunkter att områdena inte heller tillgodoser riksintresse för friluftsliv, Norra Vättern, enligt 3 kap. 6 § MB.

Nydalen, bostadsutvecklingsområde NyBU1

Detta utvecklingsområde är i stort sett oexploaterat. I området finns värden för natur, friluftsliv och landskapsbild. Längs kustlinjen finns utpekade värden för skog och ett bevakningsområde med potentiellt värdefull natur som delvis överlappar med utvecklingsområdet. Lavfloran är undersökt på ett par platser längs stranden, den är artrik vilket den är överlag längs Vätterns klippstränder. Området ligger inom riksintresse för det rörliga friluftslivet, Vättern, riksintresse för friluftsliv, Norra Vättern, och i anslutning till riksintresse för naturvård, Vättern, samt inom riksintresse för yrkesfiske, Vättern.

Länsstyrelsen anser att utvecklingsområdet för bostäder inte tillgodoser riksintresse för det rörliga friluftslivet, Vättern, samt krav på tätortsutveckling enligt 4 kap. 1–2 § MB. Länsstyrelsen bedömer att området inte heller tillgodoser riksintresse för friluftsliv, Norra Vättern, enligt 3 kap. 6 MB.

Västra landsbygdstråket

Stråket är glest bebyggt och här finns värden för natur, friluftsliv och landskapsbild. Stråket ligger inom riksintresse för rörligt friluftsliv, Vättern, enligt 4 kap. 2 § MB och inom riksintresse för friluftsliv, Norra Vättern. Det ligger även i anslutning till riksintresse för naturvård, Vättern, och riksintresse för yrkesfiske, Vättern, vilket behöver framgå som planeringsförutsättningar för stråket.

I planförslaget görs bedömningen att den typ av bebyggelse som förespråkas på platsen inte på ett negativt sätt kommer att påverka riksintresse för rörligt friluftsliv och riksintresse för friluftsliv då bebyggelsen i landsbygdstråket inte kommer skapa ihållande fysiska barriärer, samt att den ska komplettera den bebyggelse som redan finns inom stråket, och inte förändra

dess karaktär. Tillgängligheten till Vättern anges i stället stärkas tack vare de nya strukturer som kan skapas i stråket.

I miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) anges att landsbygdsstråket är geografiskt väl tilltaget och sammanfaller med friluftsvärden utmed Vättern. Länsstyrelsen delar MKB:ns slutsats att det finns en osäkerhet i planförslaget kring vilken omfattning av ny bebyggelse som kommer att tillåtas i stråket. Vid större utbyggnad finns risk för påverkan på områdets orördhet och upplevelsevärden för friluftslivet.

Länsstyrelsen anser att stråket generellt inte tillgodoser riksintresse för det rörliga friluftslivet, Vättern, samt krav på tätortsutveckling enligt 4 kap. 1–2 § MB. Länsstyrelsen bedömer att området inte heller tillgodoser riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 MB, Norra Vättern.

Natura 2000

Natura 2000-områden är både riksintressen enligt 4 kap. 8 § MB och skyddade områden enligt 7 kap. 28 a § MB. Det är förbjudet att utan tillstånd bedriva verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Även åtgärder utanför ett Natura 2000-område kan kräva tillstånd om de på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det betyder att verksamheter som exempelvis riskerar att påverka populationerna av utpekade fågelarter negativt, till exempel genom att viktiga häcknings- eller födosöksplatser förstörs, kan vara tillståndspliktiga även om de sker utanför själva Natura 2000-områdena. För utvecklingsområden behöver därför den eventuella påverkan på närliggande Natura 2000-områden med utpekade arter och naturtyper tas i beaktande.

Föreslagen utbyggnad av bostäder i närheten av bland annat Natura 2000-områdena Harge uddar och Norra Vätterns skärgård kommer att påverka dessa genom ökat antal besökare. Om inte områdena anpassas och dimensioneras efter ökat besöksstryck kan värdena inom Natura 2000-områdena påverkas negativt. Till exempel kommer en ökad exploatering med strandnära boenden troligen innebära ett ökat antal båtar och annat friluftsliv på vattnet, vilket riskerar innebära störningar på naturvärdena samt störningar mellan olika typer av friluftsliv om inte motsvarande resurser satsas på besökarmottagning. Redan idag finns en problematik med störningar i Norra Vättern. Länsstyrelsen bedömer att utvecklingsområdena riskerar att innebära att Natura 2000-områdena inte tillgodoses.

Riksintresse för friluftslivet

I kommunen finns två områden av riksintresse för friluftslivet, Norra Vättern och Tiveden, enligt 3 kap. 6 MB. Länsstyrelsen anser att riksintresseområdet Norra Vättern inte tillgodoses i planförslaget. Se synpunkter för delområden och landsbygdsstråk under rubriken Riksintresse för det rörliga friluftslivet ovan.

Riksintresse för naturvärden

I kommunen finns flera områden av riksintresse för naturvärden enligt 3 kap. 6 MB. Länsstyrelsen anser att riksintresseområdet Vättern inte tillgodoses i planförslaget. Se synpunkter för delområden under rubriken Riksintresse för det rörliga friluftslivet ovan.

Riksintresse för kulturmiljövården

Flera utvecklingsområden berörs av riksintressen för kulturmiljövården, enligt 3 kap. 6 § MB. Bebyggelseutveckling och förtätning inom och i närheten av riksintressena behöver ske med stor försiktighet och med hänsyn till bevarandaspekter, utan risk för förvanskningar eller kumulativa effekter. Länsstyrelsen bedömer att planförslaget till viss del riskerar att innebära att riksintressen för kulturmiljövården inte tillgodoses.

I översiktsplanen pekas område AsBu5, söder om centrala Askersund, ut som ett potentiellt läge för ny bostadsbebyggelse. Det anges att ny bebyggelse ska ta stor hänsyn till platsens funktion som entré till staden och att riksintresset för kulturmiljövården, Edö-Stjärnsund-Askersund, ska beaktas genom placering, utformning och gestaltning. Enligt MKB:n kommer detta innebära att utblickar inte tas bort, då området idag är ianspråktaget som båtuppläggningsplats. Länsstyrelsen bedömer dock att ett ianspråktagande i form av båtuppläggningsplats inte är jämförbart med en bostadsexploatering och menar därför att bostadsutvecklingsområdet kommer att innebära en påverkan på centrala Askersund som riksintresse för kulturmiljövården.

Mellankommunala frågor

Av översiktsplanen ska det enligt 3 kap. 5 § PBL framgå sådana områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse. Länsstyrelsen anser att detta redovisas på ett bra sätt i planen. Länsstyrelsen vill särskilt lyfta att det är positivt att kommunen anger att man avser att ta fram en gemensam strategi för Tivedenområdet tillsammans med berörda kommuner och myndigheter. Det är dock viktigt att de berörda kommunerna (Askersund, Laxå och Karlsborg) har samsyn kring hur samverkan kring Tivedenområdet ska gå till. Det är även särskilt angeläget att ett sådant samarbete utvecklas när de nu gällande områdesbestämmelserna Generalplan för Centrala Tiveden avses att upphävas i Askersunds och Laxå kommuner i samband med att de nya översiktsplanerna får laga kraft.

Människors hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning eller erosion

Enligt 2 kap. 5 § PBL ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat människors hälsa och säkerhet, samt risken för olyckor, översvämning och erosion. Av översiktsplanen ska det även enligt 3 kap. 5 § PBL framgå kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra. Länsstyrelsen vill framföra nedanstående synpunkter kring dessa frågor.

Förorenade områden

Zinkgruvan

I översiktsplanen beskrivs det att Zinkgruvan ska utvecklas tillsammans med den pågående gruvverksamheten. Såsom framgår av översiktsplanen finns det mycket rester kvar från nedlagda gruvor i området, vilket kan utgöra en risk för människors hälsa. Många av de nedlagda verksamheterna är inlagda i EBH-stödet (länsstyrelsernas databas över misstänkta eller konstaterade förorenade områden) eller redovisas i översiktsplanens karta, men det kan även finnas gruvområden och hyttor som utgör en risk för människors hälsa som inte finns med i EBH-stödet eller i översiktsplanens karta. När nya exploateringsområden planeras behöver därför frågan om förorenad mark vara med tidigt i planeringen.

Åmmeberg

Åmmeberg är ett av länets mest förorenade områden. Föroreningarna härstammar från Vieille Montagnes historiska verksamhet och höga halter av bly och zink har påträffats så långt som 800 meter från området. Uppmätta halter av tungmetaller bedöms utgöra en risk för människors hälsa och ligger främst ytligt i marken. Att föroreningarna ligger ytligt ökar risken för att människor regelbundet kommer i kontakt med dem.

Kommunen har sedan samrådet ändrat namnet på ”bostadsutvecklingsområden” till ”utredningsområden för bostäder”, vilket Länsstyrelsen ser som positivt. Länsstyrelsen anser att utredning av befintliga bostadsområden bör prioriteras innan nya områden planeras. Ett helhetsgrepp av föroreningssituationen, och den risk som föroreningarna innebär, måste tas för att en bedömning av lämpligheten för planerad bebyggelseutveckling i området som berörs av Vieille Montagnes historiska verksamhet ska vara möjlig.

Åsbro

I översiktsplanen anges att vidare undersökningar och sanering sannolikt kommer behöva genomföras i Åsbro. Om kommunen vill göra om delar av impregneringsområdet till bostadsändamål måste ytterligare undersökningar och sanering genomföras för att marken ska bli lämplig för känslig markanvändning. Detta kan i vissa fall bli svårt ur geoteknisk synpunkt då stora delar av impregneringsområdet är vattensjukt och schakt riskerar att kollapsa om de grävs för djupt. Kompletterande undersökningar och sanering kan inte bekostas med statliga medel.

Rönneshytta

Område RÖG3 planeras att behållas som grönområde med tillägg att även ställplatser för campingfordon kan möjliggöras. Länsstyrelsen vill understryka att det är viktigt att permanenta anläggningar i området inte placeras i förorenad jord på ett sätt som hindrar framtida undersökning/åtgärd eller så att föroreningar sprids på ett sätt som är skadligt för människors hälsa och miljön.

Klimatrelaterade risker

Statens geotekniska institut (SGI) har framfört synpunkter om att beskrivningen av kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion och som är klimatrelaterade, samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra kan tydliggöras ytterligare i översiktsplanen utifrån kraven i 3 kap. 5 § punkt 5 PBL (se bilaga med yttrande från SGI). Med tydliga ställningstaganden kan efterföljande planprocesser och åtgärdsarbeten underlättas. Länsstyrelsen delar SGI:s bedömning.

2. Rådgivande synpunkter

Rådgivande synpunkter

Dricksvatten Det kan vara olämpligt att peka ut råvatten- och arbetstunnlar för Vätternvatten på karta. I texten nämns att söder om Harge ligger kommunens primära råvattenintag med tillhörande vattenverk, vilket också kan vara olämpligt.

LIS

I översiktsplanens inledning, i avsnittet ”Översiktsplanens olika delar – Del C” anges att del C i översiktsplanen innehåller kommunens ställningstagande kring dess LIS-områden, både nuvarande och framtida sådana. Länsstyrelsen ställer sig frågande till vad som menas med framtida LIS-områden. Länsstyrelsen anser att detta behöver förtydligas. I samrådsredogörelsen står att texten har ändrats, men det har den inte.

I MKB:n anges fortfarande på s. 28 felaktigt att område ÅsBu4 i Åsbro är utpekad i LIS-planen, det är inte ett LIS-område. I MKB:n anges även att område HaBu1 vid Hammar är utpekad i LIS-planen. Det är endast den västra delen av området som är ett LIS-område. I samrådsredogörelsen står att texten har ändrats, men det har den inte.

Kulturmiljö

Askersunds ÖP upplevs som väl genomtänkt och genomarbetad i stora stycken, vad gäller medvetenheten om kulturmiljöerna. I ÖP tas även med kulturmiljöer som inte ingår i riksintresse för kulturmiljövården, vilket är positivt. I planen upprepas det dessutom flera gånger att ny bebyggelse ska vara förenlig med kulturmiljövården, och efter varje genomgång av olika delområden nämns det att hänsyn ska tas till kulturmiljövården.

I de kapitel som berör turism, är det fortfarande naturmiljö som lyfts fram som den främsta besöksnäringen för turism i kommunen, fastän det många gånger är de rena kulturmiljöerna och dessas värden som är de främsta anledningarna till den lokala besöksnäringen. Detta kan lyftas fram tydligare för att redovisa att man förstår vad de värdena bidrar med.

Askersund saknar ett uppdaterat kulturmiljöprogram för hela kommunen. Att Askersunds kommun anger att man kommer att ta fram detta är något som Länsstyrelsen ser mycket positivt på.

Fornlämningar

Det är positivt att det finns en plan för att ta fram ett kulturmiljöprogram och att det där kommer att tas ett helhetsgrepp kring kulturmiljön. När det gäller fornlämningar finns de

utspridda över stor del av kommunen. Vissa områden är sämre inventerade än andra och visar därför inte den variation av lämningar som kanske faktiskt finns. Det finns även många fornlämningar som idag inte är kända, alla är dock skyddade enligt kulturmiljölagen.

Under kapitel 7 Bedömning av respektive utvecklingsområde inom MKB anges fornlämningar specifikt endast under 7.2 Åsbro. Det visar en felaktig bild då det finns fornlämningar inom eller nära i princip alla utvecklingsområden. Det blir problematiskt om det endast är i Åsbro som detaljeringsgraden är så pass hög när det gäller fornlämningar och risken är då stor att den frågan glöms bort inom andra områden. Det är bättre att fornlämningsfrågan aktualiseras inför varje planerad exploatering och att kontakt tas med Länsstyrelsen.

Invasiva främmande arter

Länsstyrelsen saknar en översiktlig beskrivning av kommunens arbete med invasiva främmande arter. Kommunen har ett ansvar att begränsa och bekämpa spridningen av invasiva arter på kommunal mark samt skyddade områden kommunen har rådighet över. Att interagera arbetet med att förebygga spridningen av dessa arter i tidig planeringsprocess är en bra början till kommunens arbete.

Redaktionella synpunkter

Gårdsjön har blivit felstavat: Gålsjön, i del B, Askersund, Särskilda hänsynstaganden.

Under rubriken Verksamheter & industri i avsnittet Utvecklingen av Åsbro används formuleringen ”riksintresset för civilförsvarets civila del” på ett ställe, vilket bör ändras till ”riksintresset för totalförsvarets civila del” eller ”riksintresset för totalförsvarets anläggningar, den civila delen”.

Kartan

I vänsterspalten, del C, borde det stå:

Riksintresse för **energiproduktion**, vindbruk

Riksintresse för **kommunikationer**, järnväg

Riksintresse för kommunikationer, **väg**

Riksintresse **för** naturvård